

GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACTIUNEA ȘI ADMINISTRATIUNEA:
BRĂȘOVU, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IEȘE ÎN FIECARE ZI.

Pe unu an 12 flor., pe șese luni 6 flor., pe trei luni 3 flor.

România și străinătate:

Pe an 36 fr., pe șese luni 18 fr., pe trei luni 9 franci.

ANULU XLVII.

SĂ PRENUMERĂ:

la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

ANUNCIURILE:

0 seriă garmondă 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare.

Scrisori nefrancate nu se primesc. — Manuscrise nu se retrămit.

N^{R.} 64.

Sâmbătă în 5 (17) Maiu

1884.

3 (15) Maiu în Clușiu.

Brașov, 4 (16) Maiu.

În momentul când era să punem ȋiarul sub presă, am primit foile maghiare din Clușiu și, înlăturându articolul nostru de fond, dăm chiar la acest loc un eștras despre cele întemplate în presera ȋilei de 3 (15) Maiu la Clușiu, rezervându-ne a reveni pe larg, după ce ne voru raportă și corespondenții noștri.

La 6 ore după amăzi, studenții maghiari dela Universitate, în număr de mai multe sute, s'au adunatu în grădina comitelui Banffy și, constituindu-se într'un meeting formal, oratorii se întrecu în a aȋță spiritele în contra societății studenților români numită „Iulia“, strigându, că în glote și cu sabia în mână se se ridice în contra opiniei românesce.

În urma mai multor cuvântări aȋțătoare, adunarea a luat următoarele rezoluțiuni:

1. „Tinerimea maghiară universitară își es-primă indignaȋiunea în contra tinerimei române, care desvöltă o mișcare ostilă elementului și statului maghiar.

2. „Avându în vedere, că cuibul acestor „agitaȋiuni e societatea „Iulia“, se se înainteze guvernului o adresă pentru disolvarea ei.“

3. „Decă guvernul n'ar da ascultare, atunci se se ceră schimbarea statutelor ei, ca cu chipul acesta se se înlature deodată cu fărădelegile sêvêșite de ea și acel agitator naȋional, care stă în fruntea ei fără se fie student universitar.“

4. „Sê se ceră dela guvern, ca profesorul de limba română la Universitate, d. Dr. Gregorie Silași, se-și facă cursul numai în limba maghiară.“

5. „Tinerii români, gâșiți vinovați, se fie escluși din toate societățile universitare.“

„Pentru redactarea și executarea acestor rezoluțiuni s'a alesu o comisiune de nou membri.“

Ce privesce escesele tumultuose, anunțate deja de noi în numărul de ieri, reproducem după „Kolosvári Közlöny“ dela 16 Maiu, ȋiar guvernamental din Clușiu, următoarele:

„Tinerimea maghiară, formându un conductu imosant, s'a pus în mișcare pe strada Mănăsturului, aclamându necurmatu pe profesori. Imediat a urmatu o astfel de demonstraȋiune pe care chiar și noi o regretăm. Au spartu ferestrele localului societății „Iulia“ și ferestrele locuințelor d-loru advocați români Coroianu și Isacu. S'au opritu, apoi înaintea locuinții d-lui profesor Dr. Silași și au demonstratu în modu eștraordinar de violentu. Punându-se conductul érași în mișcare, s'a opritu înaintea locuinții rectorului universității d. Abt Antal, pe care cu însuflețire l'a aclamatu.

„Poliȋia pretutindenea a intervenitu, dér tinerimea maghiară era în număr atatu de mare, încatu pe de-o parte poliȋia nimic nu putea împedecă (?), ér pe de altă parte numai tactului prefectului poliȋiei i se póte mulțami, că nu s'a întemplat nicu o ciocnire între tinerime și poliȋia. (!)

„În fine tinerimea maghiară, aflându, că tinerii români sunt adunați în sala Biazini, ca se sêrbătoreșcă aniversarea ȋilei de 3 (15) Maiu, unde mai erau cu ei advocați și cetățeni români pasiviști, a intratu în sală și spre cea mai mare indignaȋiune a tinerimei maghiare, Români cântau cu multă cutezanță cântece naȋionale. Năvălirea tinerimei maghiare în sală, care e publică, neapêratu că e justificată. Intrându aci tinerii maghiari începura a cânta imnul naȋional maghiar. Advocatul român d. Coro-

ianu, luându cuvântul, a accentuat că Români sêrbătoreșcă aniversarea ȋilei de 3 (15) Maiu 1848, precum Maghiarii sêrbătoreșcă aniversarea ȋilei de 3 (15) Martie 1848. A amintitu apoi despre drepturile naȋiunii române și tinerimea maghiară a fostu destul de răbdătoare ca se-lu asculte unu cuartu de oră. Dér în urmă perȋdându și răbdarea, printr'unu șgomotu asurȋitoru i-a curmatu graiul. Poliȋia a invitatu tinerimea maghiară se părășecă sala, dér ea a declarat, că va face acêsta numai decă și tinerii români se voru depărta! La 12 ore din nopte, tinerii maghiari, formându dou rinduri și musica cântându marșul lui Racotzi, Români au trebuitu se trecă prin mijlocul acelor rinduri și se se ducă pe la casele lor.“

Se vede din aceste rinduri din urmă, că Români au fostu în adevêratul sensu alu cuvântului huiduiți și siliți se trecă printre furcile caudine, formate de rindurile tinerimei maghiare.

Demonstraȋiunea acestei tinerimi sêlbătăcite n'a fostu îndreptată numai în contra Clușianilor, ci naȋiunea română întregă a fostu insultată.

3 (15) Maiu în Blașiu.

Blașiu 3 (15) Maiu.

Domnule Redactor! Mă grăbesc a te încunoscinti că presera ȋilei 3 (15) Maiu a fostu serbată de către locuitorii acesti orașel în modu solemn. Petra, care acum unu an a fostu mutată mai la adăpostu — a fostu foarte frumosu iluminată și locuitorii ducându vinu s'au ospêtat acolo ținându mai multe toast în amintirea acestei ȋile memorabile.

La miezul nopții s'a cântatu »Deșteptăte Române« și »Astăzi cu bucuria Românilor veniți.«

Dimineța în 3 (15) Maiu pe »Petra Libertății« fălăia unu stindardu naȋionalu prea frumosu și unu altul pe o cruce din apropierea pietrii, amêdouê stându tóra ȋiua acolo.

Tóra nopte Blașiu era păzitu de agenții poliȋiei.

— d. —

Sciri telegrafice.

(Serv. part. alu »Gaz. Trans.«)

Budapesta, 16 Maiu. Eri s'a înfăȋșatu procesul de presă intentatu ȋiaristului Arminu Prager, redactorul ȋiarului socialistu „Radicalul“, din Pesta.

După ascultarea părȋilor, Prager a fostu condamnatu la 15 luni închisore, la 600 fl. v. a. amendă și la suportarea cheltuelilor de judecată.

Viena, 16 Maiu. Amênuntele răspândite în privința testamentului defunctei împêrătese Maria Anna sunt neesacte.

Berlinu, 16 Maiu. — Parlamentul a votatu legea privitoare la materiile esplosibile. Ședințele până după Rosaliu.

Budapesta, 16 Maiu. AA. LL. Archiducele Rudolfu cu archiducesa Stefania venindu aci cu unu trenu curieru, a vizitatu espoșia de aurării. A petrecutu aprópe douê ore și a esaminatu cu de amênuntul lucrările espuse. La eșirea din localul espoșii AA. LL. au fostu cu entuziasm aclamate de către unu numerosu publicu care era înșiratu înaintea museului.

Felicitări la adresa noastră.

Suceava, 1 (13) Maiu.

Stimate Domnule Redactor!

Cu cea mai viuă bucuria salutăm și noi apariȋiunea primului organu cotidianu alu Românilor Ciscarpatin. Cu atata mai mare plăcere ne face acestu faptu invesitoru, fiindcă în el se concentrează ideile tuturor Românilor dincóe de Carpați.

Cu astă ocașiune nu putem totu-odată intrelăsa de

a ne esprima dorința înflăcărata, ca și aici în Bucovina, cuibul vechiei fale strămoșesci, se se fundeze o foită periodică, cu scopul de a apêra interesele poporului Român din Bucovina, care abia de unu timpu scurtu s'a deșteptatu din letargia. Rugăm respectuosu pe preștimabila Redacȋiune a celei mai vechi foie române din monarchia noastră, ca se se intereseze catu de multu și de evenimentele politice ale Bucovinei. Din partea noastră promitemu în modu solemn, că ne vomu da cea mai mare silință, ca foia D-vóstre se asle și aici în Bucovina unu număr însemnatu de abonenți.

Dorința noastră ferbinte este, ca atotputernicul creatoru se vé ajute la scopul celu mărețu, ce l'aȋ întreprinsu. Primiți din partea noastră gratulaȋiunile cele mai sincere.

Studenții români din Suceava.

Codlea, 24 Aprile.

Apariȋiunea în tóte ȋilele a »Gazetei Transilvaniei«, Românilor adevêrați a causatu o nespusă bucuria, dorindu vé succesu splendidu. Vé felicitezú din sufletu.

Iosif Comanescu,
preotu român.

Blașiu, 24 Aprile.

Te salut și eu pentru fericita ideă de a duplica valoarea »Gazetei«, care luptă cu taria resolută, cu arme legale pentru drept și libertate, pentru egala îndreptățire a Românilor de dincóe. Iȋi dorescu viața îndelungată și sănătate înfloritore, ca cu armele puternice morale, de cari dispuni, se te poți luptă până atunci pentru interesul comunu alu fiilor vechi Rome din Transilvania și Ungaria, până cându ideea dreptății și a libertății o vei vedé realizată și deplinu triumfătoare. Numai înainte și-ȋi vomu urmă,

Unu Blășianu.

Rimniculu-Saratú, 27 Aprile.

Permite-mi și mie a-ȋi esprima bucuria mea pentru progresul ȋiaristicu ce a-ȋi inauguratu.

Modulu demnu, în care reprezentați presa română e menitu a silu pe dușmanii noștri se țină contu de elementul român, și e mai multu decâtu ori-care altă manifestaȋiune patriotică în stare a dá lunei o ideă despre prudenta, cu care scimú noi Transilvănenii se ne strecurăm prin valurile cutropitore, ce ne-au apucatu.

»Gazeta« va fi o dovadă mai multu că:

»Apa trece pietrele remănu!«

V. M. Lazaru.

Mulțamindu din totu sufletul pentru aceste încuragiătoare doveți de simpatia, dorimú ca urările, ce ni se facú se fie făcute într'unu césu bunu!

Cronica ȋilei.

Asêră, 3 (15) Maiu, o societate numerosă de dame și bărbați au serbatu în hotelul »Pomulu verde« de aci printr'o masă comună aniversarea ȋilei de 3 (15) Maiu 1848. Se rostiră mai multe toasturi.

Brutalităȋile Ungurilor din Clușiu formară subiectul principalu de conversaȋiune. Petrecerea dură până după miezul nopții.

Sâmbătă sêra se va reprezentă la teatru opera »Faust« de Gounod.

Martu 1 (13) Maiu a rēposatu în Sibiu Gustav Kapp, primarul acesti oraș. G. Kapp s'a născutu în Sibiu a. 1831, și a funcȋionatu ca deputatu atatu în dieta din 1865 din Clușiu, catu și în cea din Buda-Pesta.

Aflămú cu bucuria, că comitetul aranjatoru alu festivităȋilor ținute aci în Brașov cu prilejul adunării generale din anul trecutú a »Asociaȋiunii transilvane« își va da socotelile în curêndu.

»Ellenzék« află că înaintea tribunalului de onore constituitu în cestiunea Ugron-Dobranksy; acestu din urmă a mărturisitu că elu a scrisu scrisorile compromițetore, pe cari deputatul Ugron le-a cititu în Camera deputaȋilor. Măhnirea Ungurilor e generală.

Aflămú că Români ardeleni din Brăila au serbatu ȋiua de 3 (15) Maiu și sfințirea stégului societății

loru, numindu cu acesta ocaziune mai mult membri de onore. De asemenea și Români ardeleni din Caracalău au serbătorit ziua de 3 (15) Maiu.

*
Maiestatele Loru regele și regina voru pleca în curându la Sinaia, unde voru petrece timpul verei și o parte din toamnă.

*
Se dice că fostul domn al Moldovei, principele Mihailu Sturza, a lasatu o avere de 200 milioane franci.

*
Principele Wilhelm alu Germaniei a plecatu er seră însoțit de generalul Valdersee, la St. Petersburg, ca să viziteze curtea imperială rusă.

*
In Bucovina a repositu baronul Nicolae Petrino. Densul și-a testatu întreaga avere de mai bine de un milion fl. fiului seu natural Freitag, cu condițiune, ca decă acesta va muri fără moscenitori, milionul să treacă la Universitatea din Atena.

Și totuși se dice că acestu personagiu, cătu a trăit se da de Român!

*
Diarele engleze au primitu din Berlin o telegramă care comunică că poliția rusă a făcutu număröse arestări de nihilisti. In Novgorod au fostu arestați la finele lui Aprilie patru ofițeri de artilerie. In Moscova s'au arestatu mai mult studenți. In St. Petersburg s'au arestatu secretarul consiliului judecătorilor de pace; s'au găsitu la elu hârtii compromițătoare. De asemenea s'au arestatu o poloneză, profesora la unu gimnasiu de fete.

Călătoria archiducelui Rudolfu.

„Le Monde“ ne spune, că „La Gazette diplomatique“ a primitu o comunicare privitoare la călătoria archiducelui în Orientu. Din acesta comunicare reproducem după „Le Monde“ următoarele amănunte interesante:

Visita moștenitorului coronei Austro-Ungariei la Constantinople și la curțile din Bucuresci și Belgrad. avu unu scopu foarte pozitivu: prințul trebuia să caute ca să obțină asigurări lămurite și precise în cestiunea juncțiunii căilor ferate din peninsula balcanică. Dar Abdul Hamid a răspuns evasiv la toate aluziunile, ce i s'au făcutu în acesta privință. De altă parte, prezența prințului Rudolf și-a prințesei Stefania n'a făcutu asupra populațiunii din Constantinople impresiunea, la care s'așteptau cei din Viena, și d'aceea nu sunt destul de mulțămiți cu rezultatul acestei călătorii.

Diplomația austriacă părea dispusă să facă pe Rusia responsabilă de acesta neisbândă. In unele cercuri din Viena se crede, că omenii politici turci, devotați Rusiei, ar fi încercatu la început să facă pe sultanul a nu favorisa visita lui Rudolfu, care, dîc eu ei, nu venia cu altu scopu, decătu să-și inspecteze viitoru sa moștenire. Fie aserțiunea esactă seu nu, atata e adevăratu, că prințul era supraveghiatu în Yildiz-Kiosk ca unu personagiu bănuitu de conspirațiune; toate demersurile sale erau observate de Achmed Pașa, ajutorul de câmpu al sultanului, care-i fusese atașatu.

De altă parte se comunică:

1). Diplomația austriacă acuză pe d. de Nelidof, că, printr'o lipsă de considerațiune față cu prințul imperialu, a căutat să represinte monarchia habsburgică în modu dușmănosu înaintea imperiului țarului. Ambasadorul rusu, cu câteva zile mai înainte, ar fi imprăști-

atū în Constantinople pretutindinea scirea, că nu va asista la recepțiunea diplomatică, sub motivu că acea și coincide cu Vinerea sfântă a Rusiloru.

2). Diplomația austriacă asemenea invinuesce atitudinea d-lui de Radovic, ambasadorul Germaniei la Constantinople, care, nu numai n'a datu nici unu ajutoru scopului ce urmărea Austria prin visita în cestiune, ci ar fi făcutu chiar pe sultanul să atașeze persoanei archiducelui pe Hobbe pașa, unu vechiu oficeru prusianu, care întreține relațiuni cu ambasada germană; în acestu faptu ar fi o adevărată umilire pentru prințul imperialu.

Pe lângă acestea, adaugă „Le Monde“, pe țermii Dunării încă a fostu primitu cu răceală, și e acuzată Rusia și încăva Germania, că s'au nimicitu speranțele, cu care eră împreunată călătoria prințului Rudolfu.

Cătu pentru efectul ce l'a făcutu visita prințului Rudolfu în statele balcanice, conchide „Le Monde“, decă curțile din Bucuresci și Belgradu s'au simțitu lingușite prin acesta, populațiunile au rămasu indiferente și chiar reci; antipatia în contra Austriei a micșoratu chiar interesul curiosității, ce trebuia să o provoče visita moștenitorului coronei Habsburgiloru.

Corespondința noastră din comitate.

Din Gurghiu ni se scrie cu data de 12 Maiu st. nou, că pe acolo poporațiunea rurală a ajunsu la sapă de lemn, și din cauza miseriei se întemplă pe toate ziua multe și mărunte nenorociri. In comuna Chieriuu trăia unu plugaru, Vasile Robu, avendu o stare bunică. Omul nostru, fiindu multu timpu bolnav și avendu și o familiă grea, a intratu în mânilor cămătariloru, cari trăgându-lu în judecată, i-au pusu căsciōra și pământurile ce avé la vîndare cu toba. Plugarul, vedendu la ce stare de plînsu l'au adusu cămătarii, în mahnirea sufletului seu și-a curmatu zilele, atentându singuru la viața sa. Nenorocitul părinte a lasatu în urma sa trei copii nevrăstnici în ușile omeniloru.

Grele vremuri trăesce bietul plugaru român!

Totu din acele părți primim scirea, că administrațiunea comitatului Mureșu-Turda invită oficialu pe notarii comunelor a prenumera „Viitoriul“, ca cel mai bun și mai înțeleptu diaru alu Românilor.

Din Câmpeni, patria lui Iancu și a lui Horea, aflăm, că subprefectul acelu cerou a convocat u întrunire electorală la Trăscău, la care ar fi luat parte, după cum ni se scrie, mai multu ciolănarî dintre Moți. După terminarea întrunirii, în care s'a proclamatu candidatu la deputația Vlădica Unguriloru unitari, Ferencz József din Clușiu, s'a alesu o deputațiune pentru a felicita pe candidatu. Intre membrii deputațiunii se dice că au fostu mai multu ciolănarî români, ale căroru nume le-amu trecut cu intențiune sub tăcere, sperându, că oile rătăcite se voru întorce pe calea adevărului.

Mulțămind corespondențiloru noștri, îi rugăm să ne raporteze întotdeauna cele ce se petrecu prin comitate.

Societatea „Sdrențosiloru.“

„Bukaresti Közlöny“, diaru Maghiaru din Bucuresci, propune să se înființeze acolo o societate ungerescă cu numele societatea „Sdrențosiloru“, după modelul celei din Clușiu. Scopul societății se fie procurarea vestmintelor pentru copii ungeri săraci din Bucuresci, alu căroru număr s'ar urca la 1500 și din care numai 400 ar putea frecuenta școla. Causa e, că copii fiind săraci, iarna n'au vestimente ca să pōtă merge din depărtare pe frigul la școlă. Decă în adevăr esistă unu număr atātu

de mare de Unguri în Bucuresci, după cum afirmă „Koloszvari Közlöny“, atunci acesta e cea mai bună dovadă că și ailorū au începutu se emigreze în masă din acesta țera „fericită“ sub stăpânirea lorū! Neapăratu că acei Unguri pribegi împinși de miserie trebuie să devină în țera românească agitatori, în contra cărmuirii de ađi care i-a pus pe drumu, și în cele din urmă totu Români ardeleni suntū oile cari, o pășescu după urma caprelorū. —

Procesul Kraszewski.

In ziua antaia a înfățișării procesului s'a cetitu o adresă a principelui Bismarck cătră ministrul de războiu germanu de următorul cuprinsu:

„Eșelenția Vostră! În privința afacerii scriitorului Kraszewski am onore a vē pune în vedere următoarele: La Paris esistă dela 1864 o societate cu numele „Societatea poloneză militară“. Ea numără 30 de membri și urmăresce următoarele scopuri:

1) De a adună date statistice asupra puterii armatelor europene. 2) A pregăti o intimitate între oficerii poloneși, cari se află în armata germană și cea austriacă, și de a-i familiarisă cu ideea restabilirii independenței Poloniei. 3) A lua parte activă la ori ce evenimentu războinicu european. Membrii acestei societăți au și luat parte activă la asemenea evenimente în nenumărate rânduri și anume: la 1866 au organizatu unu corp de voluntari poloneși sub conducerea lui Garibaldi; la 1870 au luat parte activă în Franța; la 1877 au intratu în serviciul militar alu Turciei în contra Rusiei. La 1873 toți membrii societății au fostu puși de cătră colonelul Samuel, șeful biurolui statisticu din ministerul de războiu, în serviciu de spionagiu, pentru a restabili legături intime între oficerii poloneși din armata Germaniei, Austriei și Rusiei. La 1877 acelu biuru statisticu a fostu desființatu și Gambeta a însărcinat pe unu anume Wolowski cu organizarea unui biuru de informațiuni, ca să pōtă obține informațiuni pozitive cu privire la armata rusă, germană și italiană. Centrul acelu biuru eră Dresda. Kraszewski și-a luat asupra-și lucrările și retribuirea personalului. Pe cându se află în Passy, Kraszewski se întâlnea adeseori cu colonelul Samuel, care l'a prezentatu într'o di ministrului Ferry; acesta i-a promis chiar o decorațiune francesă. Cându s'a auditu scirea la Paris despre arestarea lui Kraszewski, generalul Thibaudin a ordonat să se facă o perchișițiune domiciliară la baronul Erlanger, care eră bănuitu a fi unu agentu germanu; dăr ca să acopere motivul perchișițiunii, a pretextatu, că ar fi vorba de unu conflictu cu „Union générale“. Gambetta a mai avut în Viena unu agentu în persoana fratelui lui Wolowski, însărcinat a-i trimite informațiuni militare. Bismarck.“

Kraszewski, care până aci părea a fi indiferent, la cetirea scrisorii, sare și strigă iritat: „Totul e absolutu neadevăratu! Eu nu cunoscū nici unu Samuel. La Passy eram atātu de bolnavu, încātu cu nimenea nu mă putemū întâlni. Compozițiunea întregă e o obrăsniciă.“

Sub impresiunea acestui incidentu, se ridică ședința.

Regulamentu pentru esamenul de maturitate.

(Bacalauratu).

(urmarea și finea din Nr. 61.)

A) La gimnasiu: 1. Limba și literatura maghiară. 2. Limba și literatura latină. 3. Istoria Ungariei. 4. Matematica (algebra și geometria) 5. Fisica.

B) La școlă reală: 1. Limba și literatura maghiară. 2. Limba și literatura germană. Cunoșcerea literaturii

FOILETON Ū.

Satul cu comorile.

Novelă populară.

(Urmare.)

Asta se chiamă cruțare. De ce se nu putem face și noi așa? De ce nu amu făcutu o de mai de multu? Răspunsu: fiindcă pentru ceea ce este de folosu, seu suntemu pre leneși, seu nu ne înțelegem binele. Pe lângă asta socotiți cătu de primejdiosu este coptul și uscatul în fie-care casă! De câte ori se pōte aprinde satul întregu? Gândiți-vē, câte lemne amu putē cruța, cându amu avē în case nisce cuptore mai micuțe, mai bine făcute, cari înghitū mai puține lemne, er nu terețiile de cuptore, ce ne slujesc la coptu și la uscatu. A arde lemne însemnēză a arde bani!.

Audindū acesta eși din cinstita adunare, și începură de să scărpinarā cu toții după urechi.

Grăi Alexandru mai departe: „Uitați-vē în jurul vostru, în drepta și'n stanga. Alte sate și-au clăditu de multu case comune pentru spălatu, de cari se folosescu toate gazdele pe rând. Acolo se face deopotrivă cruțare în lemne și contra primejdiei de focu sunt asemenea cu toții deopotrivă scutiți. Asta o scimū și-o aflăm vrednică de laudatu. La noi de ce se-și țină deosebitele gazde rufele acasă? — Cuptorele și vetrele noastre se ardū mai iute și se strică mai curându, prin urmare trebuiescū mai desu reparate. Acesta este pierdere de timp, de lucru și de bani. Cându amu avē o casă comună de spălatu, cându unu șirū de case ar avē unu singuru cuptorū de

coptu, amēndouē aceste lucruri ar veni neasemenatu mai estine.“

„Ei, bine! omeni buni, noi vē facemū propunerea, să clădiți cuptore de coptu ale satului întocmite și pentru uscatu, asemenea vē propunemū, să clădiți o casă comună pentru spălatu, precum au și alte sate. Cheltuețile de mai dintăiu se voru acoperi din lada satului; de altă parte vomu ajutā cu toții, cari cu palmele, cari cu cărulū. Ce dîceți?“

Sătenii erau de deosebite păreri. Unii dîc eu, că vreu se remanā așa, cum au fostu și părinții lorū. Alții vedeu, că o casă comună de spălatu ar fi foarte bună. Dăr cu cuptorele de pāne nu se puteu învoi, pentru că de acestea nu mai veduseră. Alții eră se'nvoiau să se facă și cuptore comune de pāne și pentru uscatu pōme.

Cându ajunse lucrul la adecă cei mai multu au fostu și pentru casa de spălatu și pentru cuptore.

Alexandru veselū de acestu rezultat, cuvēntă cătră poporū: „bravo, omeni buni! hotărîrea asta vē face cinste și cu folosu veți fi respăliți.“

Acum cea din urmă. Decă pe viitoru aveți nevoie de mai puține lemne, atunci neapăratu veți și întrebuința mai puține. Din lemnele, cari le cruțați în chipul acesta, să puneți la o parte capitalul baniloru ce vē prisosescū, din care să plătiți pe rând datoriile comunale. Ascultați-mē și ajutați-mē să socotescū.“

Decă fie-care gazdă, care astăđi, pe lângă crengi, primesce trei stānjini de lemne, se ajunge și cu doi stānjini pe anu, atunci de la o sută gazde se cruța pe anu o sută de stānjini. Se punemū stānjinul cu cinci florini,

facū cinci sute florini. In timpū de de ce anu cruțam așa dară cinci mii de florini și amu plătitu datoria.“

„Ascultați-mē mai departe. Noi avemū ceva peste șese sute jugere de pădure sătescă. De cându cărmuirea a opritu în păduri pășunitul, lemnele în pădure crescū ca cânepa. Eu m'am preumblatu prin pădure cu căpetenia pădurariloru, acesta mi-a spus, că unii copaci, cum sunt fagi carpinii, plopii și paltinii, trebuie să-i lași, să nu-i tae până la câte trei-deci de ani; er alții cum sunt stejarii, fagi, cei mari, brađii trebuie să ajungă șapte-deci, o sută seu mai multu ani, ca să fie buni de folositu. Prin urmare, decă vomū să taiamū pădurea, cum se cuvine, atunci pădurile cu tufariā trebuie să le împărțimū în trei-deci de parcele (făci), pe cându cele cu păduri de clăditu într'o sută și mai multe parcele. Decă acum în totu anulū vomū tăia numai o parcelă, lucru firescū, pe fie-care anu vomū avē lemne într'o formă de multe, și nu amū tăia nici pre multe nici pre puține și atātu noi cătu și urmașii noștri, amū avē să taiamū totdeauna lemne bune și cōpte. Mi-a đisū mai departe, că în brădetu avemū brađii așa de bătrāni, în cătu decă amū vrea să taiamū după rândū, multu din ei ar fi pre bătrāni și s'ar puteđi. Cându amū tăia brađii aceștia în căți-va ani, peste o sută de ani urmașii noștri eră ar avē arbori de câte o sută de ani. — De aceea sfatulū meu și alū tovarășilorū mei este că, decă cruțamū pe totu anulū o sută de stānjini de lemne atunci în de ce anu, cruțamū o mie de stānjini. Așa, în locū să așteptam de ce anu, taiamū în doi ani, ceea ce putemū cruța, plătimū datoria, camelele le ținemū pentru noi și în de ce anu ne ajutamū fie care gazdă cu câte doi stānjini și cu crengile.“

Cursul la bursa de Viena
din 15 Maiu st. n. 1884.

Rentă de aur ungară 6%	122.50	Bonuri croato-slavone	100. —
Rentă de aur 4%	92.55	Despăgubire p. dijma de vin ungar	98. —
Rentă de hârtie 5%	89.10	Imprumutul cu premiu ungar	117. —
Imprumutul căilor ferate ungare	142.25	Losurile pentru regulara Tisei și Segedinului	115.30
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ung. (1-ma emisiune)	96.50	Renta de hârtie austriacă	80.70
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ung. (2-a emisiune)	119. —	Renta de aur austr.	101.55
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ung. (3-a emisiune)	102.50	Losurile din 1860	136.40
Bonuri rurale ungare	101.50	Acțiunile băncii austro-ungare	854. —
Bonuri cu cl. de sortare	100.75	Act. băncii de credit ung.	319. —
Bonuri rurale Banat-Timiș	101. —	Act. băncii de credit austr.	319.40
Bonuri cu cl. de sortare	100. —	Argintul — Galbin	5.73
Bonuri rurale transilvane	100.50	Impărătesc	9.66
		Napoleon-d'or	59.55
		Mărci 100 imp. germ.	121.70
		Londra 10 Livres sterlinge	

Bursa de București.

Cota oficială dela 30 Aprilie st. v. 1884.

Renta română (5%)	Cump. 94 3/4	vënd. 95
Renta rom. amort. (5%)	94 1/2	95
convert. (6%)	99 1/2	100 3/4
Impr. oraș. Buc. (20 l.)	32	34
Credit fonc. rural (7%)	104 1/2	105 1/8
" " " (5%)	92 1/2	93 1/2
" " urban (7%)	103 1/2	103 3/4
" " " (6%)	99 1/2	100
" " " (5%)	90 1/4	90 1/2
Banca națională a României	1426.	1432
Ac. de asig. Dacia-Rom.	236.	238
" " Națională	265.	275
Aur	3.40%	3.50
Bancnote austriace contra aur	2.09.	2.00

Cursul pieței Brașov
din 16 Maiu st. n. 1884.

Bancnote românești	Cump. 9.28	Vënd. 9.29
Argint românesc	9.21	9.24
Napoleon-d'or	9.62	9.64
Lire turcesc	10.85	10.89
Imperial	9.85	9.88
Galben	5.60	5.63
Scrisurile fonc. Albina	101. —	101.50
Discontul	7—10 % pe an.	

Numere complete din „Gazeta” dela 1 Ianuarie a. c. se mai află.

„GAZETA TRANSILVANIEI”
ZIARŪ CUOTIDIANŪ.

Abonamente

se pot face la **1 și 15** a fie-cărei luni.

Pentru Austro-Ungaria pe an	12 fl. v. a.
” ” ” 1/2 ”	6 ” ”
” ” ” 1/4 ”	3 ” ”
Se acórdă abonamente și lunare cu	1 ” ”
Pentru România și străinătate pe an	36 franci
” ” ” 1/2 ”	18 ” ”
” ” ” 1/4 ”	9 ” ”

Celū mai ușor mijlocū de abonare este prin mandatū postalū. Abonamentele se plătescū înainte.

Rugămū pe domni abonați să binevoiescă a ne da lămuritū adresa, ca trimiterea ziarului să nu sufere nici cea mai mică întârziere.

Administrațiunea Gazetei Transilvaniei.

Tarifa anunțurilor și inserțiunilor.

Anunțuri în pag. a IV linia de 30 litere garmond fl.—cr. 6

Pentru inserțiuni și reclame pag. a III linia à ” — ” 10

Pentru repetiri se acórdă următoarele rabate:

Pentru repetiri de 3—4 ori	10%
” ” ” 5—8 ”	15%
” ” ” 9—11 ”	20%
” ” ” 12—15 ”	30%
” ” ” 16—20 ”	40%
Dela 20 de repetiri în sus	50%

Pentru anunțuri ce se publică pe mai multe luni se facū învoiri și reduceri și peste cele însemnate mai sus.

Brașov 113 Maiu 1884.

Ceva ne mai pomenitū!

Eu dau din cauza desfacerii mărfii mele cu prețul de batjocură estinū

numai de 5 fl.

Unū rëndū de haine bărbătesci

stofa constândū din 3 metrii 20 cent. postavū de Brūn și Reichenberg, din celū mai bunū, pentru

PRIMĂVERĂ ȘI VÉRĂ

Stofele sunt țesute în colorile cele mai noue și moderne, nuansate și pestrițate. Trei feliiuri de cenușiu, 3 feliiuri albastru, 3 feliiuri cafeniu; etc. etc. Dēcă caută cineva aș procura cu puține parale unū rëndū de haine bărbătesci, se binevoiescă din cauza mării căutări a să grăbi cu comanda.

Mostre de probă nu se trimetū.

Ori care stofă ce nu va conveni, se primesce fără nici o dificultate înapoi. Comandele se facū dēr' fără riscū.

Domnilorū postovari și croitori, nu se pôte dá rabatū din cauza prețului pré micū.

Adresa:

Hecht's Wiener-Tuch Vesendungs-Geschäft,
Wien I Kolowratring Nr. 9.

Förte importantū!

ROGŪ! CITIȚI ACÉSTA!

Eu 'mī desfacă magazinulū meu deschisū încă din anulū 1870 și trimitū la toți fără osebite cu prețulū:

numai de 3 fl. 25 cr.

renumitulū ciasornicū patentū recunoscutū de tôte capacitățile ca celū mai bunū ciasornicū în lume cu capace de Nickel americanū veritabilū și fără cheia de trasū, și cu garanță dată în scrisū pentru 5 ani. Acelașū ciasornicū cu mersū de Anker cu fl. 1 mai scumpū. Celū din urmă este pusū într'unū etui de metalū mai latū și mai adiuștatū. — Se trimite sēu după solvirea prețului sēu prin remburse, numai și numai de cătră **WILHELM HECHT, ciasornțarcū, WIEN Stadt Christinengasse.**

Cătră tôte damele!

DE NECREDUTŪ! DÉR' ADEVÉRATŪ!

Eu subsemnatulū mē obligū a dá cu prețulū de batjocură estinū

NUMAI DE FL. 1

O MARAMĂ PENTRU DAME

fabricată în colorile cele mai moderne pôte avea fie-care damă ce va comandă cu banī gata sēu prin remburse.

Colorile sunt brilante, cenușii, cafenii, albe, ecossaise, turcesci, aurora, violete, roșii, vinete, quadrilate, și o astfelū de maramă e indispensabilă pentru fiă-care damă și domnișoră. Mărāmile se recomandă ele însăși, de aceea nu mai trebuescū lăudate.

Adresa: **TÜCHER Fabriks-Niederlage Hecht WIEN.**

Celū mai bunū Cascavalū de Azuga

ȘI

Brânză bună

se găsesce de vëndare la D-nu **Mateiu Mocanu** la **AZUGA (România)**

cu prețuri förte moderate. Comandele se se facū directū.